

Brussel, 7.12.2016
COM(2016) 942 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

EEN EUROPEES SOLIDARITEITSKORPS

NAAR EEN EUROPEES SOLIDARITEITSKORPS

I. Solidariteit in Europa

De Europese Unie is gebouwd op solidariteit: solidariteit tussen de burgers, solidariteit over de grenzen tussen de lidstaten en solidariteit in haar optreden binnen en buiten de Unie. Solidariteit is een gedeelde waarde die in heel de Europese samenleving sterk voelbaar is. Solidariteit kenschetst het Europese project dat keer op keer geherformuleerd en versterkt moet worden. Zij is een van de pijlers van de Europese droom die van generatie op generatie inspireert. De Europese Unie is meer dan gemeenschappelijke regels, instellingen en markten: ze is een gemeenschap van waarden.

Meer solidariteit zal Europa bijeenhouden. Ze zorgt voor de noodzakelijke eenheid om het hoofd te bieden aan de huidige en toekomstige crises door stevig vast te houden aan morele normen. Ze dient als een duidelijke leidraad voor de Europese jeugd die streeft naar een betere Unie. Bij hen ligt de kracht en het verstand om vol overgave vooruitgang te boeken met het Europese project. En het is de morele plicht van de huidige leiders om hiervoor de basis te leggen.

Op 14 september 2016 kondigde Commissievoorzitter Juncker in zijn toespraak over de staat van de Unie het idee van een Europees solidariteitskorps aan:

*"Veel jonge, sociaal ingestelde mensen in Europa zijn bereid een betekenisvolle bijdrage aan de samenleving te leveren en solidariteit te tonen. We kunnen hen daarbij helpen. [...] **Solidariteit is het bindmiddel dat onze Unie samenhoudt** [...] Dankzij dit initiatief zullen jongeren in de hele Europese Unie vrijwillig hulp bieden waar die het meest nodig is in crisissituaties [...] Deze jongeren zullen hun vaardigheden kunnen ontwikkelen en niet alleen werk vinden, maar ook uiterst waardevolle persoonlijke ervaring opdoen."*

Jonge Europeanen moeten meer en gemakkelijker kansen krijgen om hun solidariteit te tonen. Het Europees solidariteitskorps zal enthousiaste en toegewijde, bereidwillige jonge mensen met elkaar verbinden die mee willen werken aan een gemeenschappelijk solidariteitsproject. Dit biedt een inspirerende en emanciperende ervaring voor jonge mensen die willen helpen, leren en groeien, terwijl ze waardevolle ervaring opdoen. Het doel is dat in 2020 de eerste 100 000 jonge Europeanen zich bij het Europees solidariteitskorps hebben aangesloten.

Het Europees solidariteitskorps zal de basis voor solidair werk in heel Europa versterken. Het zal voorzien in een krachtigere ondersteuning van organisaties in heel Europa die jonge mensen mogelijkheden bieden om solidariteit te tonen. Het zal in de behoeften voorzien van kwetsbare gemeenschappen en van de openbare nationale en lokale structuren op een groot aantal gebieden, zoals het verstrekken van voedsel aan mensen in nood, het schoonmaken van bossen en stranden, het ondersteunen van door rampen getroffen gebieden of het bieden van hulp bij de integratie van vluchtelingen.

II. Hoog tijd voor een Europees solidariteitskorps

Velen zetten zich al in ...

Jonge Europeanen hechten veel belang aan betrokkenheid binnen hun gemeenschap. Ongeveer de helft van hen zijn lid van ten minste één organisatie. Tot de meest populaire activiteiten behoren een sportvereniging (29 %), een jeugdvereniging of -organisatie (16 %), een lokale organisatie ter ondersteuning van de lokale gemeenschap (11 %) en een culturele organisatie (10 %). Eén op de vier jongeren in de Europese Unie zijn de afgelopen 12 maanden betrokken geweest bij georganiseerd vrijwilligerswerk, voornamelijk bij activiteiten met betrekking tot liefdadigheid, humanitaire en ontwikkelingshulp, milieubescherming, onderwijs, opleiding en sport¹.

In het kader van het Europees Sociaal Fonds en het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief krijgen jonge mensen ruime mogelijkheden om in hun thuisland deel te nemen aan activiteiten die bijdragen tot sociale inclusie en integratie. Daarbij doen ze werkervaring op en geven ze tegelijkertijd blijk van hun solidariteit ten opzichte van kwetsbare gemeenschappen en mensen in nood in de hele EU.

... veel meer mensen zouden dit echter kunnen doen ...

Er zijn meer mensen bereid vrijwilligerswerk te doen dan er mogelijkheden zijn. Slechts 6 % van de jongeren verklaart dat zij naar het buitenland zijn gegaan met als doel vrijwilligerswerk te doen en van degenen die verklaren geen vrijwilligerswerk in het buitenland te hebben gedaan, zegt 88 % dat ze de kans hiervoor niet hebben gehad. In het algemeen geeft meer dan vier op de tien Europese jongeren aan dat zij graag in een ander EU-land zouden willen werken, studeren of worden opgeleid².

Een lopend onderzoek³ toont aan dat solidariteitsgerelateerde sectoren in de EU meer dan 40 miljoen mensen in dienst hadden in 2015. Bij wijze van voorbeeld: de teller van de geschatte beroepsbevolking op het gebied van sociale integratie en maatschappelijke dienstverlening, met inbegrip van de opvang en integratie van asielzoekers en migranten, staat momenteel op 170 000. De geschatte beroepsbevolking is groter in sectoren als onderwijs en gezondheidszorg. Ter indicatie over de mogelijke interesse blijkt uit gegevens van het Eures-portaal⁴ dat ongeveer 80 000 werkzoekenden op zoek zijn naar werk in solidariteitsgerelateerde sectoren in het buitenland.

... en sommige groepen zijn meer betrokken dan andere ...

Uit onderzoek blijkt dat de deelname van jongeren aan vrijwilligerswerk uit alle sociaaldemografische groepen kan worden verbeterd. De kans dat jongeren hebben deelgenomen aan georganiseerd vrijwilligerswerk is groter bij hen die hun opleiding op de leeftijd van 20 jaar of meer hebben voltooid (26 %) dan bij degenen die hun opleiding op de leeftijd van 16-19 (20 %) of 15 jaar of minder hebben beëindigd (15 %). In 2014 heeft slechts iets meer dan een kwart van de jongeren die aan georganiseerd vrijwilligerswerk hebben deelgenomen, een soort van formele erkenning ontvangen (bijvoorbeeld een certificaat of diploma).

¹ Eurobarometer "European youth" 2015 (EC, 408).

² Eurobarometer van het Europees Parlement "European Youth in 2014" (EP EB395).

³ Het verslag over "Labour demand in solidarity-related sectors in the EU" verschijnt binnenkort.

⁴ Beoordeling is gebaseerd op de stand van zaken op een gegeven moment in november van dit jaar. Het portaal bundelt vacatures en stelt individuen in staat te zoeken naar een baan en hun cv online aan te maken zodat op het portaal geregistreerde werkgevers het kunnen raadplegen. Opleiding, werkervaring en gewenste functie kunnen in het cv worden vermeld.

Er is veel belangstelling onder jongeren voor werk in een ander EU-land, waar de bestaande regelingen niet volledig aan kunnen tegemoetkomen. Sinds het begin van de regeling "Je eerste Eures-baan" in het kader van het EaSI-programma (2014-2020) konden slechts 1 469 plaatsen worden gerealiseerd, hoewel er 8 615 registraties en verzoeken om bijstand waren.

... en daarom moet het Europees solidariteitskorps ambitieus zijn en op ieders behoeften inspelen.

Bij elkaar genomen levert dit het beeld op van een onvervulde vraag onder jonge mensen, niet alleen naar solidariteitsactiviteiten voor vrijwilligers, maar ook naar solidaire *banen* - thuis of in het buitenland. De rode draad is solidariteitsgerichte actie. Er moeten meer en betere kansen worden verschaft, die zeer diverse activiteiten omvatten, de juiste opleiding aanbieden en formele erkenning van de opgedane vaardigheden en ervaringen verstrekken. De activiteiten moeten een brede waaier aan vaardigheden beslaan om een brede participatie te garanderen. Deelnemers aan het Europees solidariteitskorps die hun kansen op werk willen verbeteren en tegelijkertijd willen bijdragen aan een solidariteitsproject, hebben meer mogelijkheden nodig.

III. Doelstelling, beginselen en toegevoegde waarde

De belangrijkste doelstelling van het Europees solidariteitskorps is het versterken van samenhang en het aanmoedigen van solidariteit in de Europese samenleving. Hierdoor zullen meer jonge mensen kunnen deelnemen aan een breed scala aan solidariteitsactiviteiten, hetzij door vrijwilligerswerk te doen of door beroepservaring op te doen en mee te helpen bij het oplossen van uitdagende situaties in heel Europa. Het Europees solidariteitskorps zal de nationale en lokale overheden en instanties, niet-gouvernementele organisaties en bedrijven ondersteunen bij hun inspanningen om het hoofd te bieden aan verschillende uitdagingen en crises, alsook de deelnemende jongeren. Het Europees solidariteitskorps zal gebaseerd zijn op de waarde van solidariteit. Zoals uiteengezet in de opdrachtsverklaring zal het Europees solidariteitskorps jongeren bij elkaar brengen om samen een meer inclusieve samenleving op te bouwen, kwetsbare mensen te helpen en maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Dit biedt een inspirerende en emanciperende ervaring voor jongeren die willen helpen, leren en groeien.

De activiteiten zullen een aantal basisprincipes volgen die de jonge deelnemers moeten naleven. Die principes hebben onder meer betrekking op het respect voor de menselijke waardigheid en de mensenrechten, de bevordering van een eerlijke en egalitaire samenleving, het leveren van een zinvolle bijdrage aan de maatschappij, het respecteren van de voorschriften en praktijken waaraan de deelnemende organisaties zijn onderworpen, of op de vrijwillige keuze van jongeren om aan het Europees solidariteitskorps deel te nemen. Alle jongeren moeten kunnen deelnemen, ongeacht achtergrond, opleiding, niveau van vaardigheden, of handicap.

Alle deelnemende organisaties, of intermediaire organisaties die plaatsing in het kader van het beroepsgerelateerde onderdeel ondersteunen (zoals openbare diensten voor arbeidsvoorziening), moeten een handvest onderschrijven, waarin hun respectieve rechten en verantwoordelijkheden tijdens alle fasen van de solidariteitservaring zijn vastgelegd: registratie, selectie en activiteiten voor, tijdens en na de plaatsing. Het handvest vereist ook dat de deelnemende organisaties zorg dragen voor veilige leef- en

werkomstandigheden voor de deelnemers aan het Europees solidariteitskorps. Ook zullen zij, of de intermediaire organisaties die de plaatsing ondersteunen, de nodige opleiding en ondersteuning verstrekken om deelnemers te helpen hun taken te vervullen. Deelnemende organisaties zullen de deelnemers na hun plaatsing certificeren en waar mogelijk tevens de door de deelnemer tijdens de activiteit verworven leerresultaten documenteren. Voorts mogen de deelnemende organisaties geen financiële bijdrage of vergoeding van deelnemers aan het Europees solidariteitskorps vragen.

Het Europees solidariteitskorps zal twee elkaar aanvullende onderdelen omvatten: het onderdeel vrijwilligerswerk en het beroepsgerelateerde onderdeel.

Het onderdeel vrijwilligerswerk zal de bestaande regeling voor het Europees vrijwilligerswerk, dat wordt gefinancierd door het Erasmus+-programma, verbeteren en uitbreiden. Hier zijn in de afgelopen 20 jaar ongeveer 100 000 jongeren bij betrokken geweest. De regeling is gebaseerd op duidelijke kwaliteitsnormen, zoals de accreditatie van organisaties, en is in staat gebleken om bij te dragen aan de ontwikkeling van vaardigheden en competenties van jongeren die noodzakelijk zijn voor betrokkenheid in de samenleving en bij het zoeken naar een baan. 70 % van de deelnemers aan het Europees vrijwilligerswerk gelooft dat hun kansen op de arbeidsmarkt door hun ervaring zijn toegenomen, 74 % verhoogde hun ondernemersvaardigheden en 85 % verwierven nog meer vaardigheden door in teamverband te werken.

Deelname aan het onderdeel vrijwilligerswerk van het Europees solidariteitskorps moet een belangrijke prestatie zijn voor elke jongere en een pluspunt bij het solliciteren naar een baan. Het Europees solidariteitskorps kan voor veel jongeren in Europa de deur openen naar nieuwe kansen om deel te nemen aan een zinvolle activiteit die een opstap naar de arbeidsmarkt zou kunnen worden.

Op basis van de rechtsgrondslag van de respectieve programma's zal het Europees solidariteitskorps jongeren ondersteunen om vrijwilligerswerk van twee tot twaalf maanden uit te voeren in hun eigen of een ander land. De initiële implementatie hiervan zal voornamelijk worden gebaseerd op het gedegen en effectieve netwerk van nationale agentschappen van Erasmus+. Andere vrijwilligersactiviteiten zullen door bestaande programma's, zoals LIFE, Europa voor de burger, het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het gezondheidsprogramma worden gefinancierd. Voor deelnemers aan vrijwilligerswerk worden accommodatie, voedsel, reizen, verzekeringen en zakgeld in de regel gedekt door EU-financiering.

Het beroepsgerelateerde onderdeel geeft jongeren een kans om te zoeken naar een baan, stage of plaats in het leerlingstelsel in een brede waaier van sectoren in verband met solidariteitsactiviteiten in een ander of hun eigen land waarvoor zeer gemotiveerde en sociaal ingestelde jongeren nodig zijn. Dit zal geleidelijk worden opgezet via partnerschappen met overheidsinstanties en -diensten (met name de openbare diensten voor arbeidsvoorziening), gevestigde ngo's en organisaties die actief zijn in deze sectoren, door bijvoorbeeld voort te bouwen op partnerschappen die al voor het onderdeel vrijwilligerswerk zijn opgezet. De selectie van deelnemers aan het Europees solidariteitskorps voor feitelijk aangeboden projecten zal via deze partnerschappen plaatsvinden. Een beroepsgerelateerd project zal tussen de twee en twaalf maanden duren en kan voltijds of deeltijds zijn. De activiteiten zullen in eerste instantie worden gefinancierd door het EU-programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie en andere bestaande EU-programma's zoals het Fonds voor asiel, migratie en integratie en Europa voor de burger.

De activiteiten in het kader van het beroepsgerelateerde onderdeel zullen een aanvulling vormen op het werk van de nationale diensten voor arbeidsvoorziening en in het bijzonder van het netwerk voor Europese banen ("Eures"), dat informatieverlening en arbeidsbemiddeling in de EU-lidstaten in het algemeen ondersteunt. Dankzij de nadruk op solidariteit zal het Europees solidariteitskorps bestaande aanwervingspraktijken op nationaal niveau verrijken en nieuwe kansen bieden aan categorieën jonge mensen die tot nu toe nog geen ondersteuning hebben gekregen.

In het kader van een baan, stage of plaats in het leerlingstelsel wordt voor de deelnemers een arbeidsovereenkomst in overeenstemming met het nationale regelgevende kader van het gastland opgemaakt. De EU biedt steun voor de verblijfskosten bij stages en plaatsen in het leerlingstelsel. Kansarme jongeren, die stuiten op extra belemmeringen wanneer zij de arbeidsmarkt betreden (bijvoorbeeld jongeren die in armoede leven of jongeren met een handicap), kunnen verder worden ondersteund. In het kader van een baan beschikken de deelnemers altijd over een arbeidsovereenkomst en loon in overeenstemming met de lokale wetten, regelingen en collectieve overeenkomsten. Deelnemers zijn dus door deze nationale stelsels verzekerd van sociale bescherming. Om resultaten te verkrijgen die leiden tot integratie in de arbeidsmarkt van de jonge deelnemers, is een actieve betrokkenheid van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening vereist.

De deelnemers zullen in het kader van beide onderdelen, vrijwilligerswerk en het beroepsgerelateerde onderdeel, een certificaat ontvangen, waarin nauwgezet staat omschreven wat ze in het kader van hun activiteit hebben gedaan. Voorts zal de Commissie de evaluatie en validering bevorderen van vaardigheden die zij in het Europees solidariteitskorps hebben verworven.

De toegevoegde waarde van het Europees solidariteitskorps zal zijn dat het een platform voor solidariteitsactiviteiten in de gehele Europese Unie biedt. In samenwerking op nationaal en EU-niveau met lidstaten en belanghebbenden zal het korps door de concentratie van financieringsinstrumenten een aanvulling vormen op de bestaande nationale regelingen en een versterking van de fundamenten ervan. De combinatie van één contactpunt, twee onderdelen, een effectief en efficiënt instrument voor selectie en afstemming tussen vraag en aanbod, vergoedingen, verzekeringen en certificaten, stelt jongeren in staat hun solidariteit in heel Europa te tonen.

Deelnemende organisaties⁵ kunnen gebruikmaken van het Europees solidariteitskorps en de deelnemers ervan inzetten, zodat ze met deze kostbare middelen hun activiteiten ter plekke ten behoeve van de burgers en de samenleving als geheel kunnen versterken. Door deel uit te maken van het Europees solidariteitskorps hebben deelnemende organisaties een grotere keuze aan potentiële medewerkers/vrijwilligers met de vaardigheden waar ze naar op zoek zijn. Bovendien kunnen ze laten zien dat hun organisatie of bedrijf zich maatschappelijk wil engageren, en daar hun voordeel mee doen.

⁵ In het kader van het Europees solidariteitskorps wordt onder "deelnemende organisatie" verstaan: elke openbare of particuliere organisatie die deelneemt aan het Europees solidariteitskorps door plaatsen voor een van beide onderdelen van het initiatief aan te bieden aan de deelnemers aan het korps. Het Europees solidariteitskorps is toegankelijk voor elk type entiteit die kansen voor vrijwilligerswerk of beroepsgerelateerde kansen biedt die vallen onder de opdracht van het Europees solidariteitskorps en de werkgebieden ervan (bijvoorbeeld ngo's, openbare overheden en organisaties, instellingen, bedrijven).

IV. Timing en de belangrijkste kenmerken van het Europees solidariteitskorps

Een stapsgewijze aanpak

Het Europees solidariteitskorps zal geleidelijk en in nauwe samenwerking met belanghebbenden op alle niveaus worden opgezet. In de eerste fase, die met deze mededeling een aanvang neemt, kunnen jongeren die hun interesse in deelname aan het Europees solidariteitskorps kenbaar wensen te maken, zich aanmelden via een specifieke registratiepagina op de Europese jongerensite (<http://europa.eu/solidarity-corps>). Registreren is snel en eenvoudig. Een eerste reeks diensten, zoals opleidingen en onlinetaalondersteuning, zal reeds tijdens de eerste fase van de uitvoering beschikbaar zijn.

De eerste fase omvat het gebruik van bestaande financieringsprogramma's en middelen om plaatsen voor de deelnemers aan het Europees solidariteitskorps te ondersteunen. Deelnemende organisaties kunnen financiering aanvragen voor projecten in het kader van deze programma's waardoor zij deelnemers aan het Europees solidariteitskorps kunnen inzetten.

Hieronder wordt een overzicht geboden van de verschillende financieringsmogelijkheden voor zowel het vrijwilligerswerk als voor het beroepsgerelateerde onderdeel⁶.

a) Erasmus+-programma (Europees vrijwilligerswerk)

De begroting voor het Europees vrijwilligerswerk voor 2017 voor de activiteiten in het kader van het Europees solidariteitskorps bedraagt ongeveer 58 miljoen euro. Door het Erasmus+-werkprogramma voor 2017 zal de huidige regeling het onderdeel vrijwilligerswerk van het Europees solidariteitskorps kunnen ondersteunen, door te voorzien in belangrijke delen van de huidige structuur en mogelijkheden ervan.

b) Programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie

Binnen het beroepsgerelateerde onderdeel van het Europees solidariteitskorps zal in het kader van het werkprogramma voor werkgelegenheid en sociale innovatie voor 2017 een proefproject gelanceerd worden om grensoverschrijdende plaatsen te ondersteunen, voortbouwend op de ervaring met de regeling "Je eerste Eures-baan" en de expertise van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening. Een consortium zal worden opgezet in EU-landen tussen intermediaire organisaties zoals de openbare diensten voor arbeidsvoorziening, ngo's en opleidingsinstituten. De organisaties die deel uitmaken van het consortium zullen publieksgerichte en voorlichtingsactiviteiten uitvoeren, gericht op jongeren en werkgevers die geïnteresseerd zijn in het ondersteunen van solidariteitsactiviteiten, het bieden van hulp en begeleiding bij de bemiddeling tussen geregistreerde jongeren en werkgevers en het bieden van ondersteuning bij opleidingen en begeleiding met betrekking tot de plaatsing. De totale voorgestelde begroting is 14,2 miljoen euro en projecten kunnen in juni 2017 aanvangen. Het consortium zal onder meer arbeidsmarktgerelateerde informatie van vacatures gebruiken die zijn geregistreerd en verwerkt door de openbare diensten voor arbeidsvoorziening.

⁶ Het voor elk programma gespecificeerde bedrag is inclusief deelnamekosten en daaraan gerelateerde diensten. Bovendien zullen programma's zoals AMIF en Europa voor de burger in eerste instantie het Europees solidariteitskorps via bredere acties steunen. Daarom dienen de hierboven vermelde bedragen te worden beschouwd als een maximale bijdrage voor het initiatief.

c) LIFE-programma

Dit programma zal begunstigden aanmoedigen om jongeren van het Europees solidariteitskorps bij alle projecten die momenteel worden uitgevoerd te betrekken. In 2016 zal een specifieke oproep van 2 miljoen euro worden gelanceerd tot het indienen van voorstellen voor vrijwilligersactiviteiten in verband met de instandhouding van Natura 2000, het EU-brede netwerk van natuurbeschermingsgebieden, om plaatsen in eigen land te realiseren voor deelnemers aan het Europees solidariteitskorps. In 2017 gaat LIFE samenwerken met Erasmus+ om het milieuonderdeel van het Europees vrijwilligerswerk te versterken en dit uit te breiden tot grensoverschrijdende plaatsen met betrekking tot milieu- en klimaatmaatregelen. Nog een oproep tot het indienen van voorstellen voor de zogenaamde traditionele projecten zal in april 2017 worden gelanceerd, waarbij aanvragers worden aangemoedigd daarin de ontwikkeling en ondersteuning van netwerken van jonge vrijwilligers op te nemen. Ook zal worden onderzocht welke mogelijkheden LIFE biedt ter ondersteuning van het beroepsgerelateerde onderdeel van het Europees solidariteitskorps.

d) Programma Europa voor de burger

Voor projecten die starten in augustus 2017 zal dit programma initiatiefnemers van projecten aanmoedigen om jongeren in te zetten die zich hebben geregistreerd voor het Europees solidariteitskorps. Voor 2018 zal er een nieuwe oproep tot het indienen van voorstellen voor exploitatiesubsidies zijn met de aanvullende eis dat de begunstigde organisaties deelnemers aan het Europees solidariteitskorps inzetten. Het onderdeel "maatschappelijke projecten" zal daarin een belangrijke rol spelen. De geschatte begroting zal tot 3,5 miljoen euro per jaar bedragen.

e) Fonds voor asiel, migratie en integratie

In 2016 zal er minimaal 9,5 miljoen euro beschikbaar worden gesteld voor projecten ter bevordering van de integratie van onderdanen van derde landen en in de oproep tot het indienen van voorstellen zal de betrokkenheid van de deelnemers aan het Europees solidariteitskorps worden aangemoedigd. De projecten kunnen vanaf medio 2017 aanvangen. In 2017 zal er nog een belangrijke oproep komen om de integratie van onderdanen van derde landen te ondersteunen. De prioriteiten zullen uitdrukkelijk verwijzen naar het Europees solidariteitskorps. De projecten kunnen vanaf eind 2017 aanvangen.

f) Europees Fonds voor regionale ontwikkeling

Vanaf 2017 zal 1 000 000 euro uit hoofde van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling worden toegewezen voor operationele technische bijstand aan jonge Europeanen van 18 tot 30 jaar die bereid zijn 2 tot 6 maanden te dienen in een grensoverschrijdend, transnationaal of interregionaal Interreg-programma. De regeling zal een aanvulling vormen op het onderdeel vrijwilligerswerk van het Europees solidariteitskorps, hetzij via "**Interreg-projectpartners**" die meehelpen aan een concreet project, hetzij via "**Interreg-verslaggevers**" die een Interreg-programma ondersteunen door concrete resultaten van eerdere projecten te verspreiden.

g) Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling

Het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling zal steun verschaffen aan projecten die een onderdeel landbouw- of plattelandsontwikkeling omvatten waarbij

deelnemers aan het Europees solidariteitskorps zijn betrokken. De financiering aangemerkt voor deze projecten bedraagt 1,3 miljoen euro uit de begroting voor 2016 en tot 0,5 miljoen euro uit de begroting voor 2017. In het bijzonder zal deze steun van het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling een aanvulling vormen op het onderdeel vrijwilligerswerk van het solidariteitskorps dat verband houdt met activiteiten op het gebied van natuurbehoud die in het kader van het LIFE-programma worden gepromoot.

h) Gezondheidsprogramma

In 2017 zullen de begunstigden van exploitatiesubsidies worden aangemoedigd om gebruik te maken van het Europees solidariteitskorps. Er zal naar schatting 60 000 euro beschikbaar worden gesteld aan deze ngo's, waarmee deelnemers aan het Europees solidariteitskorps in de gezondheidssector kunnen worden ingezet. Op basis van de resultaten van activiteiten die gericht zijn op belanghebbenden uit de gezondheidssector, kunnen verdere voorstellen worden ontwikkeld.

In een tweede fase zal, rekening houdend met de inbreng van belanghebbenden, tot 2020 een consolidatieproces en solide operationalisering van het Europees solidariteitskorps plaatsvinden. De financieringsmogelijkheden in het kader van het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief zullen ook voor het beroepsgerelateerde onderdeel worden overwogen. Het Europees solidariteitskorps dient geheel (vrijwilligerswerk en beroepsgerelateerd onderdeel) te worden gefinancierd door middel van een eigen begrotingslijn op basis van een aparte rechtsgrondslag die in het voorjaar van 2017 zal worden voorgesteld, en door middel van eventuele budgettaire aanpassingen binnen het bestaande financiële kader. De Commissie zal in dat opzicht de nodige maatregelen nemen.

Een breed spectrum aan activiteiten

Jongeren zullen kunnen deelnemen aan een breed scala aan activiteiten. Deze activiteiten kunnen verband houden met diensten van algemeen belang en betrekking hebben op gebieden zoals onderwijs en jeugd, gezondheid, sociale en arbeidsintegratie, hulp bij het verstrekken van voedsel en non-foodartikelen, de bouw van onderdak, de aanleg, de renovatie en het beheer van bouwplaatsen, de ontvangst, de ondersteuning en de integratie van migranten en vluchtelingen, de verzoening na conflicten, de bescherming van het milieu en het natuurbehoud, of de preventie van natuurrampen (met uitzondering van onmiddellijke respons op rampen die meer gespecialiseerde vaardigheden en opleiding vereisen).

De geografische reikwijdte van het Europees solidariteitskorps zal vooral de EU bestrijken en, in voorkomend geval, andere landen die deelnemen aan de diverse bestaande financieringsinstrumenten die bijdragen aan het Europees solidariteitskorps. Inschrijving zal openstaan voor jongeren, burgers en EU-ingezetenen⁷ tussen de 17 en 30 jaar. De feitelijke plaatsing in het kader van het Europees solidariteitskorps begint vanaf 18 jaar.

⁷ Alleen voor het onderdeel vrijwilligerswerk.

Een meertalige website met een betere dienstverlening en een sterke visuele identiteit

De registratiepagina van het Europees solidariteitskorps is geïntegreerd in de Europese jongerensite en is via zoekmachines op internet te vinden. Jongeren kunnen hun belangstelling aangeven door hun essentiële persoonlijke gegevens te registreren, in volledige overeenstemming met de regels inzake gegevensbescherming. Vervolgens zal er meer gedetailleerde informatie worden verzameld, die nodig is om een uitgebreider profiel van de deelnemers te creëren.

De registratiepagina zal beschikbaar zijn in de 24 officiële talen van de EU en aangepast aan mobiele apparaten. Wanneer ze zich inschrijven, kunnen de jongeren aangeven in welke landen ze willen worden geplaatst, of ze willen werken en/of vrijwilligerswerk willen doen, wat voor soort activiteiten hen interesseert en welke kennis en ervaring zij meebrengen naar de activiteiten van het Europees solidariteitskorps.

Alle deelnemende organisaties of de intermediaire organisaties die hen vertegenwoordigen, die projecten via het Europees solidariteitskorps willen organiseren, moeten instemmen met het handvest van het Europees solidariteitskorps. Afhankelijk van het uitvoeringsinstrument zullen ze ofwel worden gecontroleerd met het oog op accreditatie, of worden verzocht aan hoge kwaliteitsstandaarden te voldoen, teneinde dergelijke projecten te kunnen organiseren. Zij kunnen dan op zoek gaan naar geschikte kandidaten onder de jongeren die in de database van het Europees solidariteitskorps staan geregistreerd. De materialen en middelen voor de aangeboden diensten, zoals specifieke opleidingen, taalopleidingsinstrumenten en certificering, zullen geleidelijk worden ontwikkeld.

Jongeren zullen regelmatig worden geïnformeerd en actief begeleid met het oog op de solidariteitsactiviteiten. De webtoepassing zal worden bijgewerkt zodat er gebouwd kan worden aan een gemeenschap van personen die deelnemen aan de activiteiten van het Europees solidariteitskorps. Er worden ook een aantal initiatieven gepland om geregistreerde jongeren betrokken te houden tussen het moment van registratie en de eerste plaatsing, zoals e-nieuwsbrieven met de laatste updates over het Europees solidariteitskorps en activiteiten georganiseerd door vertegenwoordigingen van de Commissie waarvoor geregistreerde jongeren worden uitgenodigd. Ook wordt een onlineplatform overwogen waar deelnemers aan het Europees solidariteitskorps, jongeren en organisaties hun ervaringen kunnen delen.

De IT-instrumenten zullen verder worden ontwikkeld, zodat de deelnemers aan het Europees solidariteitskorps met elkaar in contact kunnen blijven en projecten kunnen vinden, en zodat organisaties en intermediaire organisaties⁸ deelnemers voor hun projecten kunnen selecteren.

Samen met een sterke visuele identiteit zal een voorlichtingscampagne in alle lidstaten worden gerealiseerd om de bekendheid met en de interesse voor het Europees solidariteitskorps te vergroten. De campagne zal gedurende 2017 worden voortgezet, onder meer door de eerste plaatsen en de ervaringen van de deelnemende jongeren en organisaties extra aandacht te geven.

⁸ Voor het beroepsgerelateerde onderdeel zullen alle bijbehorende activiteiten plaatsvinden via de geselecteerde partnerschappen, met inbegrip van de relevante openbare diensten voor arbeidsvoorziening.

V. Conclusie: het Europees solidariteitskorps voorbereiden

Samenwerken met alle belanghebbenden

Het opzetten van het Europees solidariteitskorps vereist de steun van en een nauwe samenwerking met zeer diverse belanghebbenden, waaronder overheidsinstanties en verenigingen op internationaal, Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau, netwerken op EU-niveau of een ander niveau, ngo's en bedrijven. Deze belanghebbenden worden betrokken bij activiteiten die verband houden met solidariteit en vrijwilligerswerk of die een cruciale rol kunnen spelen bij de deelname van jongeren aan het Europees solidariteitskorps. Veel EU-lidstaten hebben een lange traditie en ervaring met vrijwilligerswerk en de EU zelf heeft 20 jaar ervaring met het beheer van het Europees vrijwilligerswerk als grensoverschrijdende activiteit. Het Europees solidariteitskorps zal daarop voortbouwen zonder door de lidstaten opgerichte bestaande regelingen voor vrijwilligerswerk te vervangen. Het doel is om onvervulde behoeften te identificeren, succesvolle projecten te vermeerderen en er meer organisaties bij te betrekken.

Om de eerste fase van het Europees solidariteitskorps voor te bereiden, is de Commissie reeds begonnen met publieksgerichte activiteiten en hebben er gerichte raadplegingen plaatsgevonden. Deze mededeling is gebaseerd op hun waardevolle inbreng.

De meeste respondenten waren positief en benadrukten het potentieel van het Europees solidariteitskorps ter ondersteuning van de integratie, ter bevordering van inter-Europese solidariteit en solidariteit tussen de generaties en van gemeenschappelijke waarden, ter verzwakking van nationalisme en in het algemeen ter versterking van burgerschap. Als belangrijke aandachtspunten werden genoemd: i) de noodzaak van een geleidelijke uitvoering, ii) de noodzaak bestaande programma's aan te vullen eerder dan te dupliceren, door in te spelen op onvervulde behoeften, iii) de noodzaak om jongeren meer kansen te bieden door schaalvergroting en verbreding en door te zorgen voor passende financiering, iv) een krachtige oproep voor een inclusief en niet-elitair Europees solidariteitskorps, waarbij de participatie van minderheden en kwetsbare groepen wordt ondersteund, v) de noodzaak van opleidingen op maat en duidelijk omschreven certificering van de verworven vaardigheden, vi) een grondig accreditatieproces, dat evenwel geen bureaucratisch proces mag worden, en vii) de noodzaak om ervoor te zorgen dat vrijwilligerswerk een aanvulling op en geen vervanging van betaald werk vormt.

Vertegenwoordigers van de geraadpleegde nationale autoriteiten wezen op de noodzaak van een duidelijke strategische visie voor het Europees solidariteitskorps, die zich zou kunnen richten op het helpen van mensen in nood. Als gevolg daarvan zouden de behoeften en wensen van lokale gemeenschappen een belangrijk kwaliteitscriterium voor in aanmerking komende projecten kunnen zijn. Daarnaast stelden de geraadpleegde verenigingen, vooral op Europees niveau, een virtueel netwerk voor de deelnemende organisaties voor om ervaringen en goede praktijken uit te wisselen. Afzonderlijke niet-gouvernementele organisaties zagen het Europees solidariteitskorps als een grote kans voor Europa om vrijwilligerswerk onder jongeren nieuw leven in te blazen. Bovendien benadrukten ngo's de noodzaak van financiële steun, van toegankelijkheid van het Europees solidariteitskorps voor zowel lokale als nationale ngo's, en van het creëren van één enkel webportaal voor het programma. Zij stelden ook voor met de deelnemende organisaties te overleggen over hun gedetailleerde behoeften.

De dialoog met belanghebbenden zal in alle fasen van de oprichting en de operationalisering van het Europees solidariteitskorps worden geïntensiveerd. Deze dialoog zal met een specifieke mediacampagne worden bekendgemaakt, met name onder jongeren. De Commissie zal ook aansluiting zoeken bij de EU-lidstaten en bij andere solidariteitsorganisaties, zodat het Europees solidariteitskorps bestaande solidariteitsprogramma's kan aanvullen.

Bewaking van de voortgang en samenwerking met de EU-instellingen

De Europese Commissie zal nauwlettend toezien op de belangstelling voor deelname aan het Europees solidariteitskorps, het feitelijke aantal plaatsen en de sectoren die onder de solidariteitsactiviteiten vallen, daarbij rekening houdend met het algemene doel ervoor te zorgen dat geïnteresseerde jongeren in heel Europa gelijke kansen krijgen om deel te nemen aan de activiteiten van het Europees solidariteitskorps en dat ze worden geplaatst waar behoeften ontstaan.

De Europese Commissie zal zich blijven inspannen voor het project van het Europees solidariteitskorps door actieve betrokkenheid en nauwe samenwerking met de belanghebbenden, de lidstaten en de Europese instellingen te bevorderen.

Sleutelrol van het Europees Parlement, de Raad en de lidstaten:

- het Europees solidariteitskorps op het hoogste niveau onderschrijven;
- de nationale organisaties en instanties aanmoedigen om voor de volle 100 % mee te werken aan het vinden van mogelijkheden voor deelnemers aan het Europees solidariteitskorps en bij te dragen aan projecten van het korps;
- de financieringsmogelijkheden voor het Europees solidariteitskorps verkennen, ook via gedeelde beheerprogramma's;
- met de Europese Commissie meedoen aan de bevordering van de gemeenschappelijke waarden die ten grondslag liggen aan het Europees solidariteitskorps;
- de verdere ontwikkeling van het Europees solidariteitskorps ondersteunen.